

RÖSTER OM FACKET OCH JOBBET

Rapport 2 av 5

Synen på lönesättning
och löneskillnader

Fem rapporter

Rapport 1	Synen på fackligt medlemskap och fackets uppgifter
Rapport 2	Synen på lönesättning och löneskillnader
Rapport 3	Friheter och förmåner i arbetet
Rapport 4	Facklig aktivitet och fackligt arbete
Rapport 5	Sammanfattning och slutsatser

Frågor som behandlas i den andra rapporten

- Synen på *löneskillnader*
  - Vad anses vara rimlig lön för olika yrken?
  - Hur ser de anställda på förhållandet mellan kvinnors och mäns löner?
  - Hur ser de på löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper i samhället i stort?
- Synen på *lönesättning*
  - Vilka faktorer bör påverka lönens storlek?

Hur undersökningen har genomförts

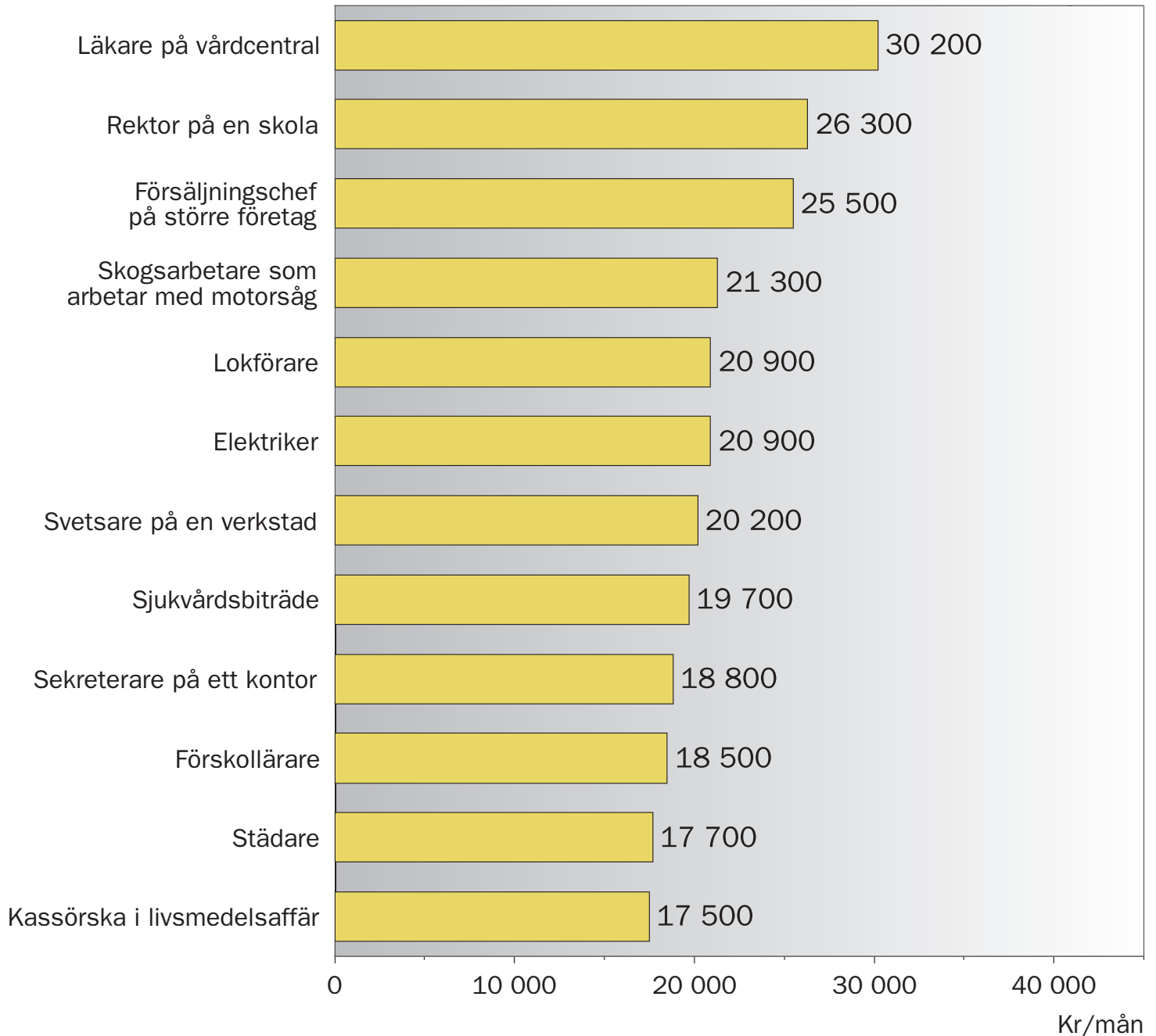
- Intervjuer med ett slumpmässigt urval av anställda 18–64 år
- Sammanlagt drygt 7 000 personer har intervjuats under våren 2002
- Undersökningen har utförts av SCB
  - Frågor har utformats i samarbete med SCB
  - Intervjuerna har gjorts av SCBs väl utbildade och mycket erfarna intervjuare
- Jämförbarheten med tidigare undersökningar mycket viktig (1998, 1993 och 1988)

Viktiga kompletteringar i 2002 års undersökning

- Betydligt större urval än tidigare
- Fler fackförbund kan redovisas
- Uppdelningar också efter antal anställda på arbetsplatsen, utländsk bakgrund och region
- Vissa nya frågor till ej fackligt anslutna

Vad som anses som rimlig lön för olika yrken.

Kronor per månad i genomsnitt för hela gruppen anställda.

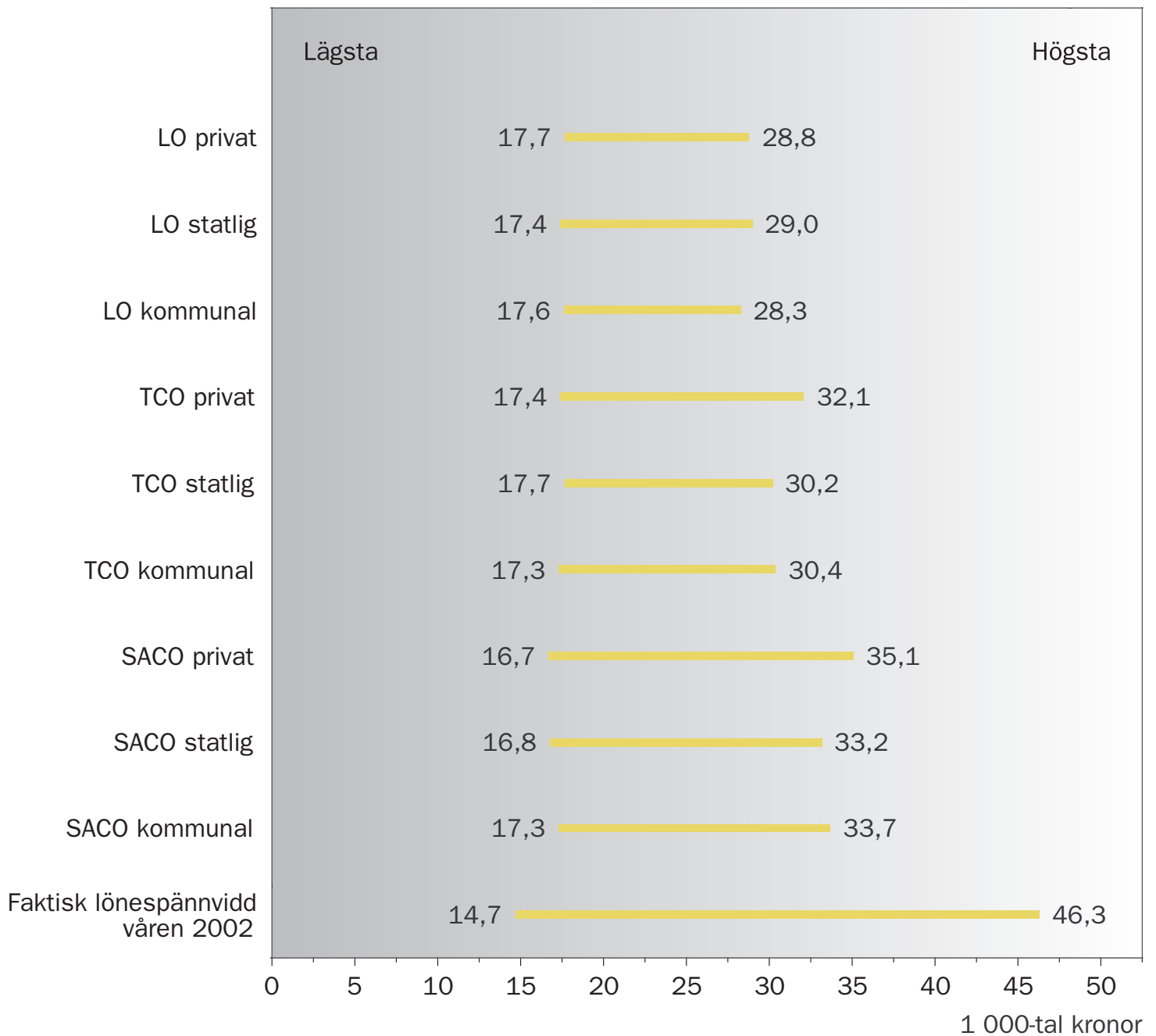
Genomsnittlig faktisk lön våren 2002 för de olika yrkena.

	<i>Kronor per månad</i>
Läkare på vårdcentral	46 300
Rektor på en skola	29 800
Försäljningschef på större företag	43 500
Skogsarbetare som arbetar med motorsåg	18 300
Lokförare	22 600
Elektriker	20 700
Svetsare på en verkstad	20 400
Sjukvårdsbiträde	15 800
Sekreterare på ett kontor	19 700
Förskollärare	17 900
Städare	14 700
Kassörska i livsmedelsaffär	15 600

Vad anses som rimlig lön för det högst respektive lägst betalda yrket.

	<i>Rimlig lön för det yrke som bör betalas högst</i>	<i>Rimlig lön för det yrke som bör betalas lägst</i>	<i>Lägsta lön i procent av högsta (lägsta/högsta)</i>
LO			
Privat	28 800	17 700	61
Statlig	29 000	17 400	60
Kommunal	28 300	17 600	62
TCO			
Privat	32 100	17 400	54
Statlig	30 200	17 700	59
Kommunal	30 400	17 300	57
SACO			
Privat	35 100	16 700	48
Statlig	33 200	16 800	51
Kommunal	33 700	17 300	51
Alla löntagare	30 200	17 500	58

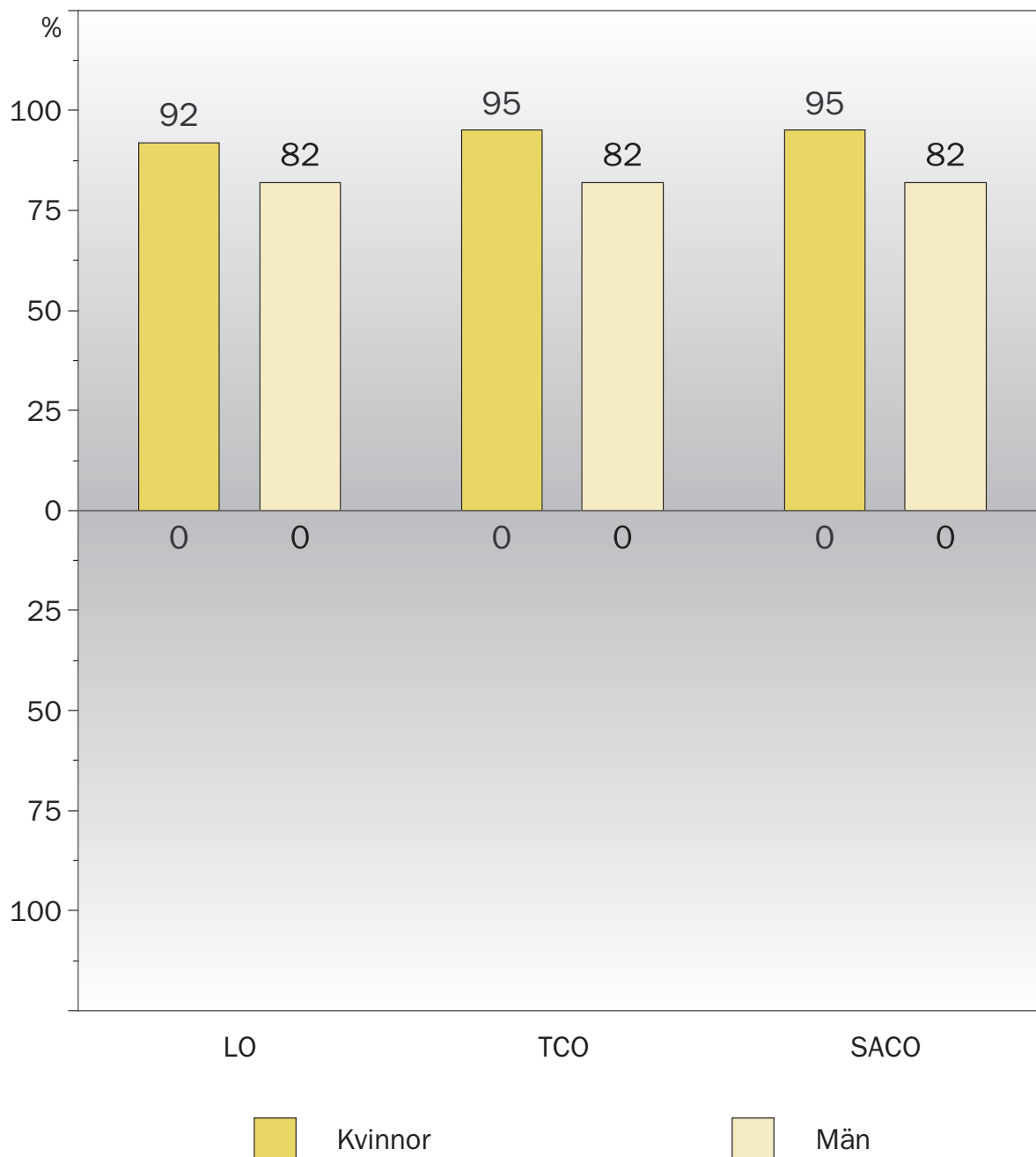
Vad anses som rimlig löneskillnad mellan lägst och högst betalda yrke.

Vad löntagare anser om kvinnors och mäns löner.

	<i>LO</i>	<i>TCO</i>	<i>SACO</i>	<i>Alla lönta- gare</i>
Lönerna är i stort sett rättvisa	8	7	7	8
Nej, kvinnor har för låg lön i förhållande till män	87	90	88	88
Nej, män har för låg lön i förhållande till kvinnor	0	0	0	0
Tveksam, vet ej	5	3	5	4
Totalt	100	100	100	100

Synen på kvinnors och mäns löner.

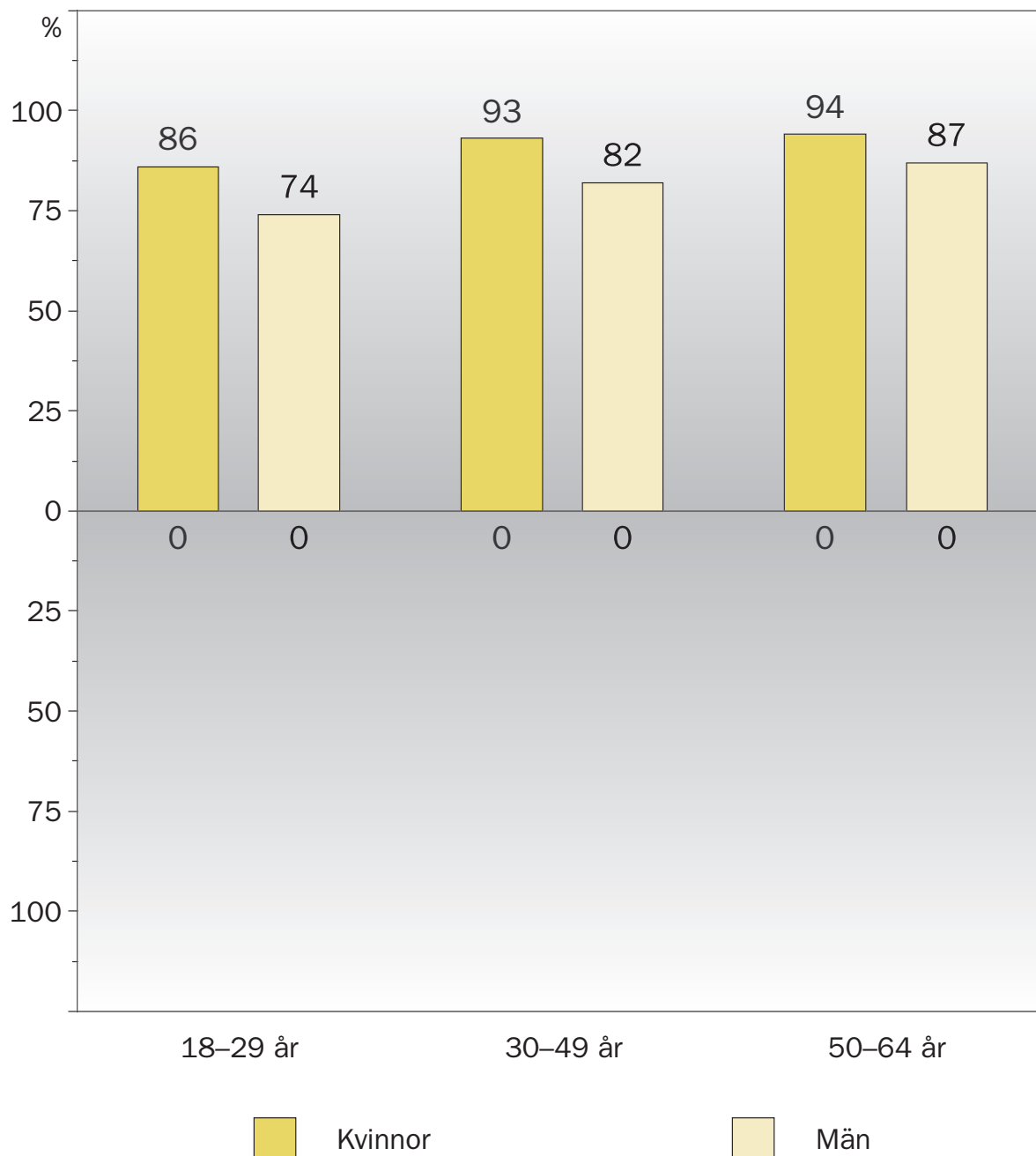

Kvinnor har för låg lön i förhållande till män

Män har för låg lön i förhållande till kvinnor

Synen på kvinnors och mäns löner.

LO-medlemmar.

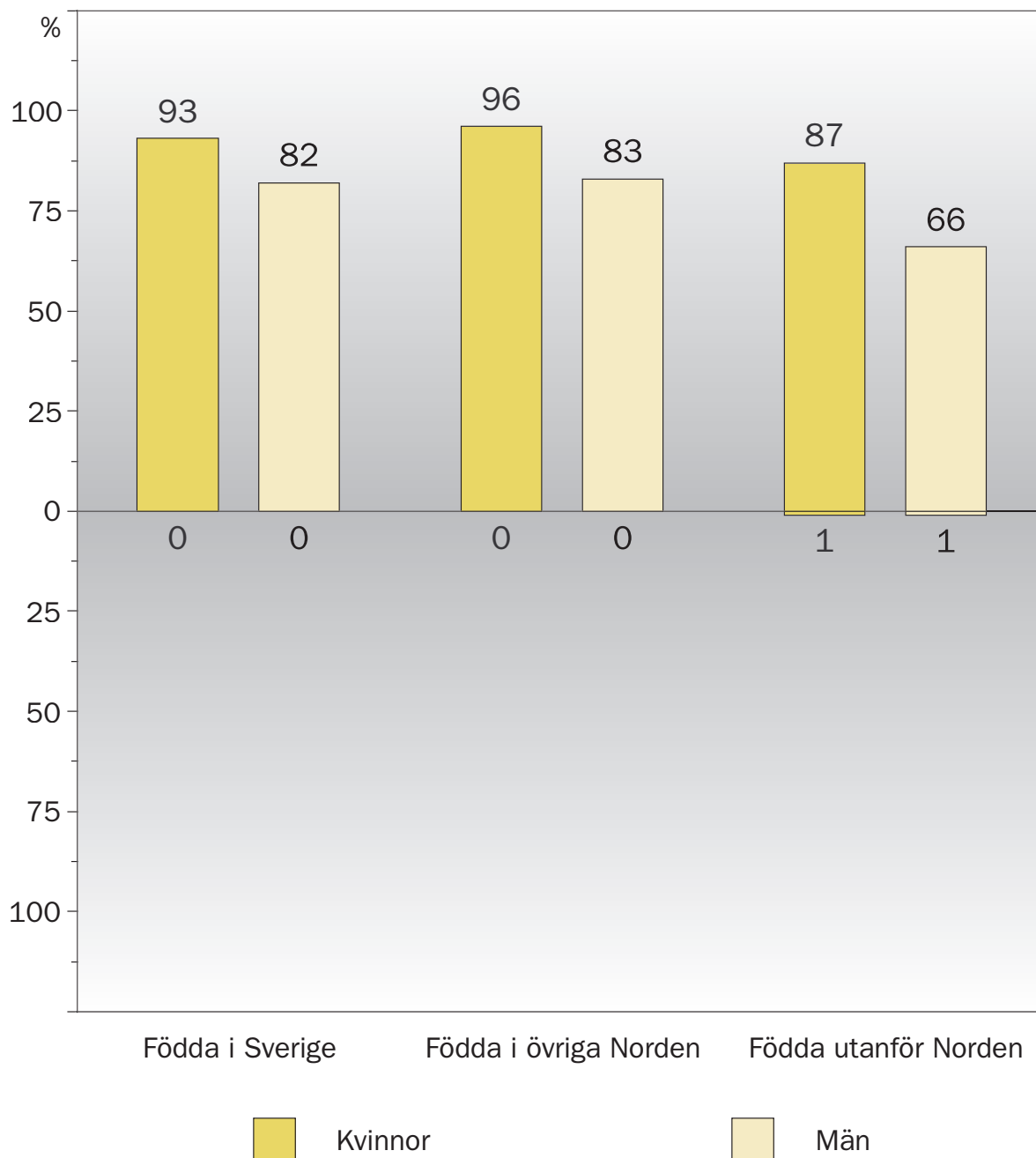

Kvinnor har för låg lön i förhållande till män

Män har för låg lön i förhållande till kvinnor

Synen på kvinnors och mäns löner.

LO-medlemmar.

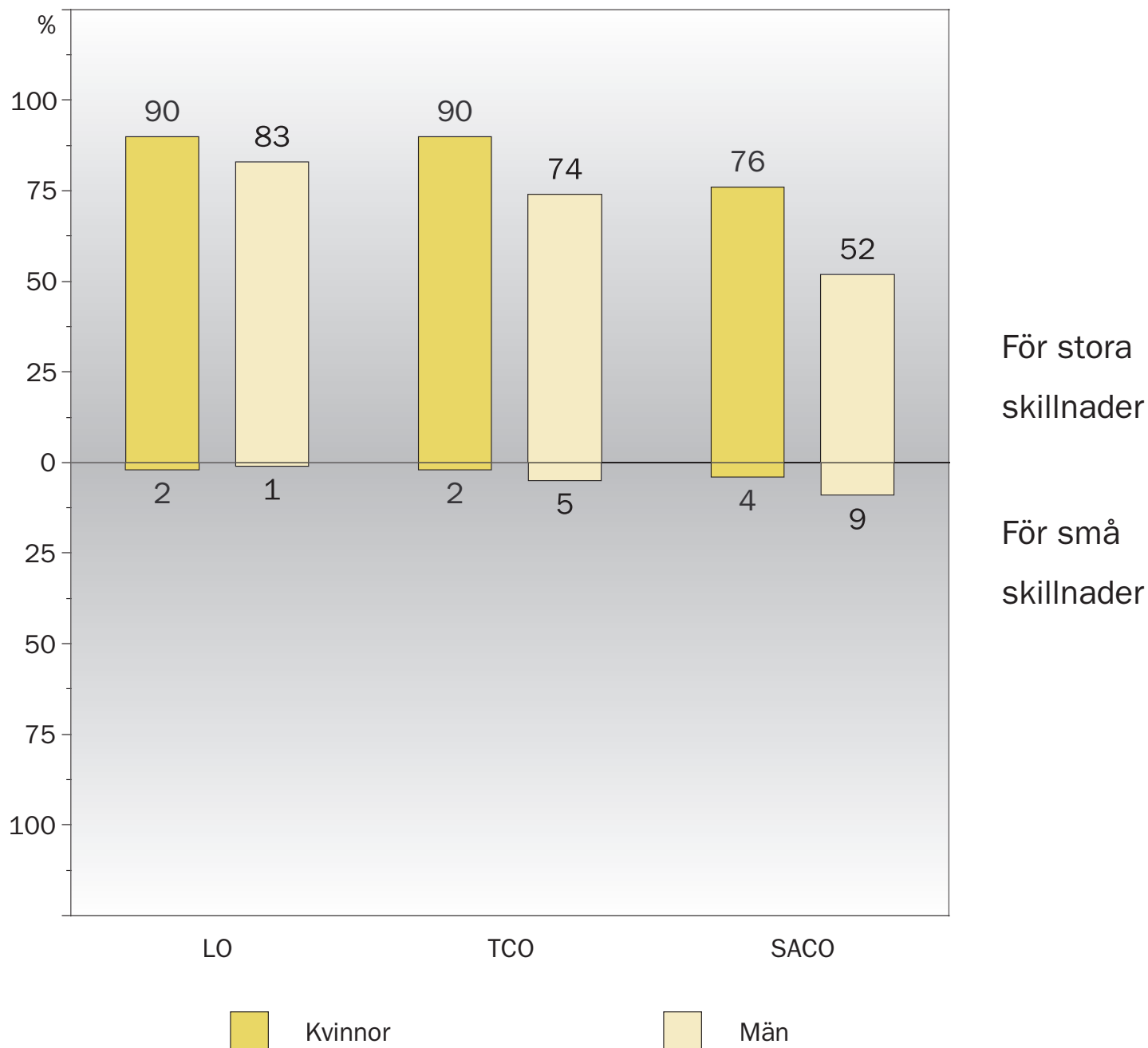
Kvinnor har för låg lön i förhållande till män

Män har för låg lön i förhållande till kvinnor

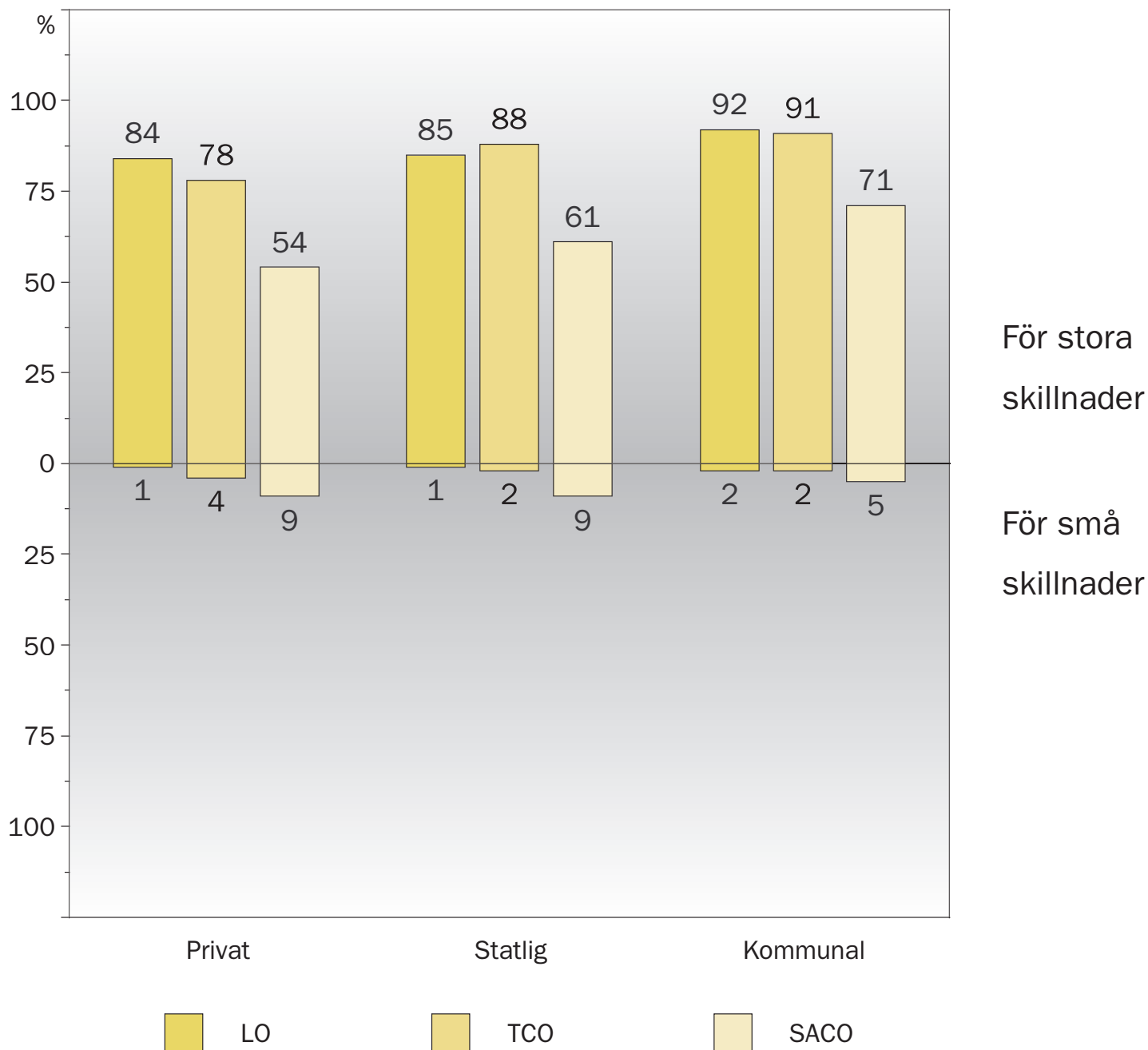
Vad man anser om löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper i samhället.

	<i>LO</i>	<i>TCO</i>	<i>SACO</i>	<i>Alla löntagare</i>
Löneskillnaderna är för stora	87	84	63	83
Löneskillnaderna är för små	1	3	7	3
Löneskillnaderna är lagom	10	11	25	11
Tveksam, vet ej	2	2	5	3
Summa	100	100	100	100

Synen på löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper i samhället.

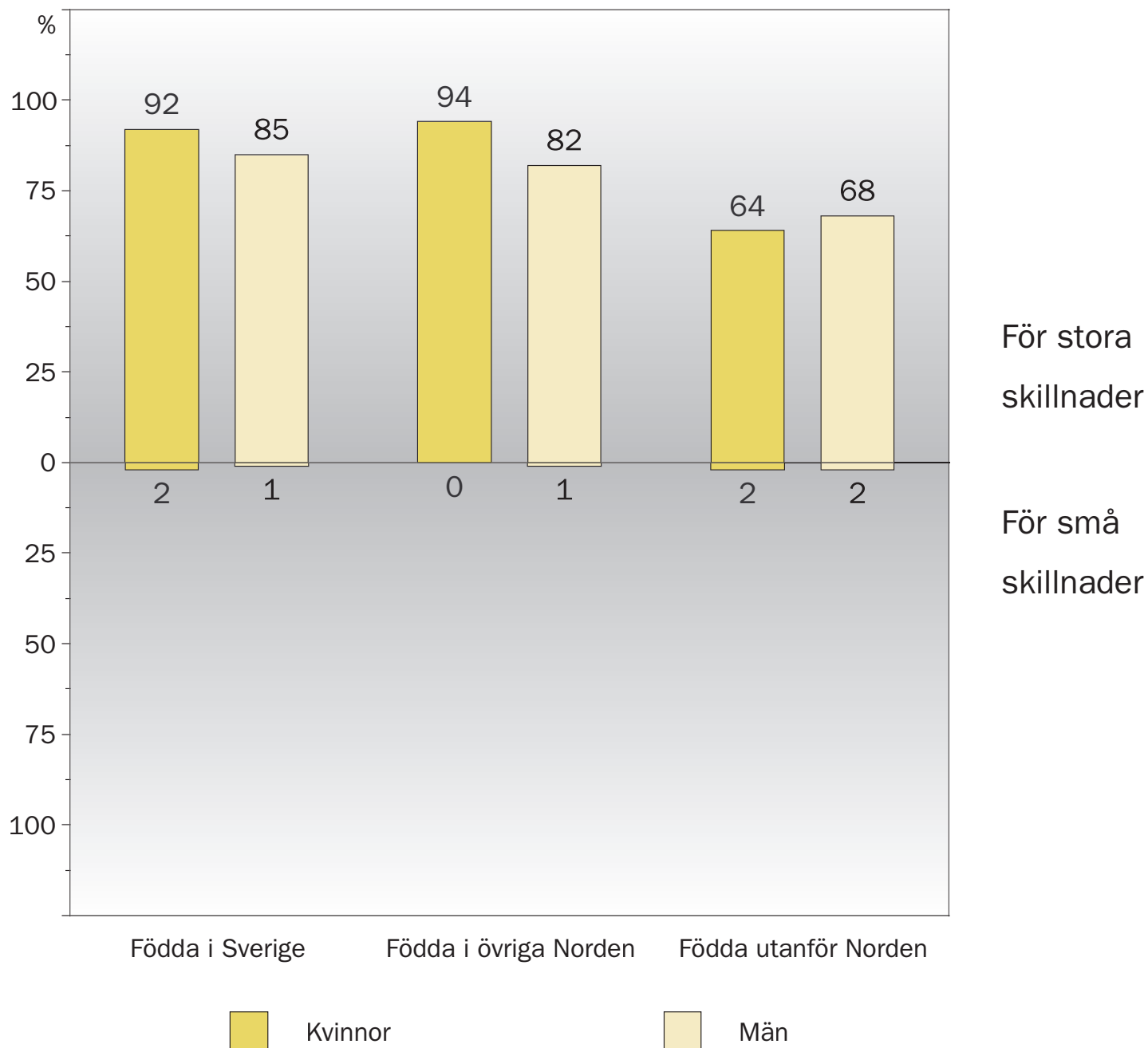

Synen på löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper i samhället.

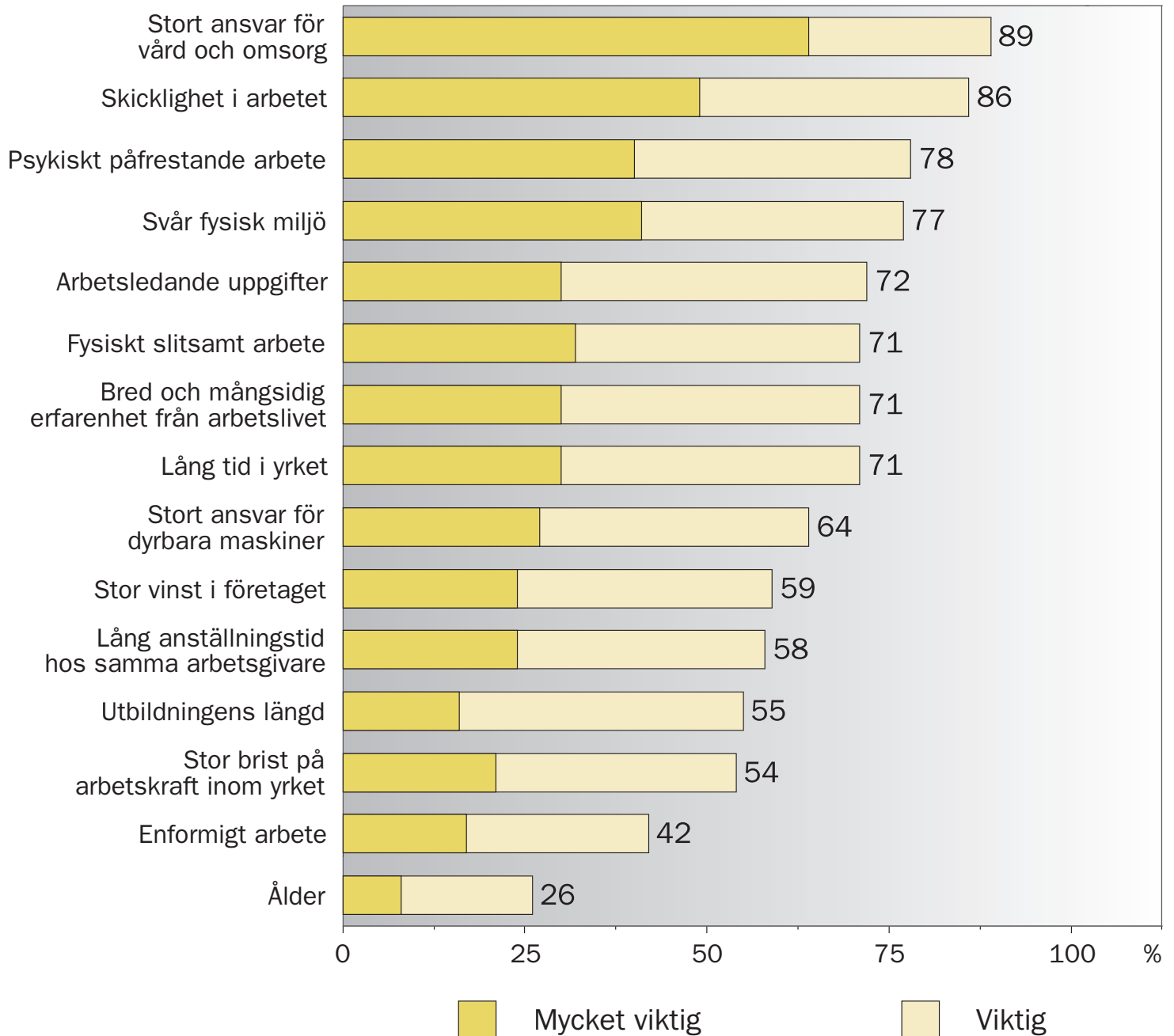
Synen på löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper i samhället.

LO-medlemmar.

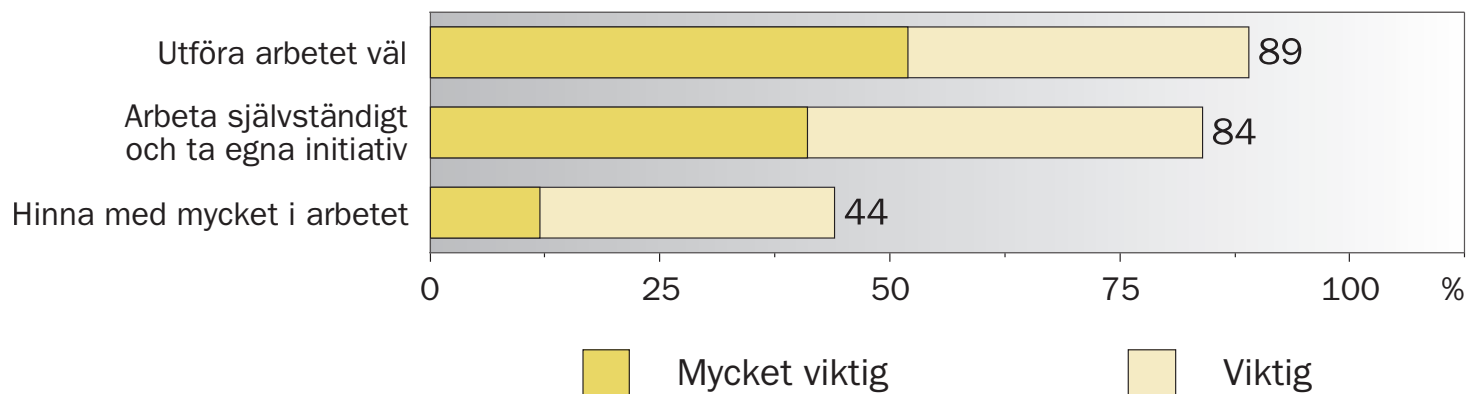

Faktorer som anses viktiga för lörens storlek.

LO-medlemmar.

Hur LO-medlemmar värderar olika aspekter på "skicklighet i arbetet".

De tolv yrkena

- sjukvårdsbiträde
- kassörska i en livsmedelsaffär
- lokförare
- försäljningschef på ett större företag
- städare
- läkare på vårdcentral
- skogsarbetare som arbetar med motorsåg
- elektriker
- svetsare på en mekanisk verkstad
- förskollärare
- sekreterare på ett kontor
- rektor på en skola

Budskapet från de anställda är mycket tydligt

- Utjämna skillnaderna mellan kvinnors och mäns löner
- Minska löneskillnaderna mellan olika yrkesgrupper

Faktorer som värderas ganska lika (LO, TCO, SACO)

- stort ansvar för vård och omsorg av människor
- skicklighet i arbetet (även de tre delfaktorerna)
- psykiskt ansträngande arbete
- bred och mångsidig erfarenhet från arbetslivet
- stor brist på arbetskraft inom yrket

- ålder

Faktorer som värderas mycket olika (LO, TCO, SACO)

- fysiskt slitsamt arbete
- lång anställningstid hos samma arbetsgivare
- enformigt arbete

- utbildningens längd

Värderar kvinnorna annorlunda än männen?

Följande faktorer värderas *högre av kvinnor* än av män (inom såväl LO, TCO som SACO)

- stort ansvar för vård och omsorg av människor
- fysiskt slitsamt arbete
- psykiskt påfrestande arbete
- lång anställningstid i yrket
- utbildningens längd

- ålder

Följande tre faktorer har fått *ökad värdering* som grund för högre lön:

- stor brist på arbetskraft
- arbetsledande uppgifter
- bred och mångsidig erfarenhet från arbetslivet